

رامانا په يقا طاغووت

يا موحه ممه دي كورئ عه بدلو هه هابي

وه ږگيران : ته حسين ئيراهيم دوسكى

رامانا په یفا طاغوت^(۱)

ب ناقی خودای مه زن ودلوقان

تو بزانه - خودی رحمی ب ته ببهت - کو کوفرا ب طاغوتی
وباوهری ئینانا ب خودی ئیکه مین تشته خودی ل سهر مروقی
فه رگری ، ودهلیل ل سهر قی چه ندی گوتنا خودییه : ﴿ وَلَقَدْ بَعَثْنَا
فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطُّغُوتَ - و ب راستی
د ناق ههر ملله ته کی بوری دا مه پیغه مبه رهك هنارتبوو دا فه رمانی
ب په رستنا خودی وگوه داریا وی ل وان بکهت ووان ژ په رستنا
شه یانی وصه نه م و مریان بده ته پاش ﴿ [النحل : ۳۶].

وکوفرا ب طاغوتی ئه وه : ته باوهری هه بت کو ههر په رستنه کا
هه بت - یا خودی تی نه بت - یا به طاله ، و ژ خودی پیغه تر تو په رستنا
که سی نه که ی ، و ته باوهری هه بت کو ههر که سه کی ئیکی ژبلی
خودی پهریست کافره ونه فیانا وی د دلخ ته دا هه بت.

ورامانا باوهری ئینانا ب خودی ئه وه : تو باوهری بی بی کو خودی
ب تنی ئه و خودای حه قه یی په رستن بو دئیته کرن ، و تو هه می

(۱) په یفا طاغوت د زمانه عه ره بان دا بو ههر که سه کی په رستنا وی بیته کرن خودی تی نه بت
دئیده گوتن.

په ننگین په رستنې بڼو وی ب تنې پیښکیش بکه ی ونه بڼو چو که سین دی ،
و تو چه ز ژ وان هه می که سان بکه ی بین نیخلاصی د په رستنې دا
دکهن وپشته فانییا وان بکه ی ، ونه فیانا بوتپه ریسان ل نک ته هه بت
و تو نه یاره تییا وان بکه ی ، و نه فیه دینې نیبراهیمی یی کو هه چیی
دلې خو نه به تی نه و وی سکی ب خو کره .

و نه فیه نه و چاقلیکرن یا خودی به حس ژی کری دهمی گوتی : ﴿قَدْ
كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا
بُرءَاؤُا مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا
وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدُّهُ - ب راستی
چاقلیکرنه کا باش بڼو هه وه - گه لی خودان باوهران- د نیبراهیمی
وخودان باوهرین د گهل وی دا هه بوویه، دهمی وان گوتییه ملله تی
خو یی کوفر ب خودی کری: هندی نه مین نه م ژ هه وه و ژ وی
تشتی هوین ژبلی خودی دپه ریسن دبه رینه، مه کافری ب هه وه کر،
و نه م ب وی کوفرئ دپازی نینین یا هوین ل سهر، ودوژمناتی د
ناقبه را مه وه وه دا ئاشکه را بوو وههروهه ر دی مینت هندی هوین
دکافر بن، وحه تا هوین باوهرییی ب خودی ب تنې بینن ﴿[المتحنة : ٤].

وطاغوت په یفه کا گشتییه ، هه ر که سه کی په رستین بڼو بیته کرن ژبلی
خودی و نه و یی پې پازی بت نه و طاغوته ، و طاغوت گه له کن ،
وسه رین وان پینجن :

بین نیکن : شهیتانه ئه وئ بۆ په رستنا نه بۆ خودئ گازی دکهت ،
وده لیل گوتنا خودییه : ﴿أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَبْنَى ءَادَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا
الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ - وبۆ پاشقه برن وشکاندن خودئ دیژته
وان: ئه رئ ما من ل سهر ته زمانین پیغه مبه رین خو شیرهت ل
هه وه نه کربوو کو هوین په رستنا شهیتانی نه کهن وگوھئ خو نه ده نئ؟
هندی ئه وه ئه و بۆ هه وه دوژمنه کئ ئاشکه رایه ﴿ [یس : ٦٠].

بین دووین : ئه و حاکمئ زالمه یئ ئه حکامین خودئ بگوھوړت ، وده لیل
گوتنا خودییه : ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا بِمَا أُنْزِلَ
إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّغُوتِ وَقَدْ
أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا - ئه ی
پیغه مبه ر ما ته کارئ وان منافقان نه زانییه ئه وین ژ دره و دبیزن
وان باوهری ب وئ ئینایه یا بۆ ته هاتییه خواری - کو قورئانه - و
ب وئ ژ ی یا بهری ته بۆ پیغه مبه ران هاتییه خواری، ووان د چاره کرنا
هه فرکیان دا دقیت حوکمئ خو ببه نه نک وی شریعه تئ بهتال یئ
خودئ نه دانای، وئو ب خو فهرمان یا ل وان هاتییه کرن کو ئه و
باوهری ب نه حه قیی نه ئین؟ وشهیتانی دقیت وان دویراتییه کا
دویر ژ ریکا حه ق دویر بکهت. و ژ قئ ئایه تئ ئاشکه را دبت کو
باوهرییا راست هندي دخوازت کو خودان ل دویف شریعه تئ خودئ
بچت، و د هه می کاران دا حوکمی پئ بکهت، قیجا هه چیی بیژت

نۀز خودان باوهرم پاشی حوکمې طاغوتی ب سهر حوکمې خودی بیخت، نۀو د قې گوتنا خو دا یې دره وینه ﴿[النساء : ۶۰]﴾.^(۱)

بین سیین : نۀو که سیه یې کو حوکمی ب وی نه که ت یا خودی ئینایه خواری ، وده لیل گوتنا خودییه : ﴿وَمَنْ لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ - وئوین حوکمې خودی یې وی د کیتابا خو دا ئینایه خواری گوهارتی، وئو قه شارتی، وباوهری یې نه ئینای، وکار ب حوکمه کې دی کری، نۀون یېن کافر﴾ [المائدة : ۴۴].

بین چارن : نۀو یې ژ دره و بیژت : نۀز علمې غه یی دزانم ، وده لیل گوتنا خودییه : ﴿عَلِمَ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَى غَيْبِهِ أَحَدًا . إِلَّا مَنْ أَرْتَضَىٰ مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا - وئو یې زانایه ب تشتی نه بهرچاف، وئو که سی ژ به نیین خو ب غه ییا خو ناگه هدار ناکه ت ، نۀو تی نه بت یې وی بو پیغه مبه رینیې هلبژارتی وپې رازی بووی، نۀو وی ب هنده کې ژ غه یی ناگه هدار دکه ت، وئو ل بهر دهستی وی پیغه مبه ری و ل پشت وی هنده ک ملیاکه تان دهنیرت دا نۀو وی ژ نۀجنان بپاریزن؛ دا نۀو چو گوتنان ژ وی نه دزن وبو خیفزانکان بهن﴾ [الجن : ۲۶-۲۷].

^(۱) ژ قې ئایه تی تاشکه را دبت کو باوهرییا راست هندې دخوازت خودان ل دویف شریعه تی خودی بچت ، و د هه می کاران دا حوکمی پې بکه ت ، فیجا هه چیچ بیژت : نۀز خودان باوهرم ، پاشی حوکمې طاغوتی ب سهر حوکمې خودی بیخت ، نو د قې گوتنا خو دا یې دره وینه.

گوټنا خودی: ﴿وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي
الْبُرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي ظِلْمَةٍ
الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٌ وَلَا يَابِسٌ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ - وکلیلین غه بیی
یه عنی: گه نجینه بیی تشتی نه بهرچاف، ل نک خودینه، ژ وی پیقه تر
که س پی نزان، و ژ وانه: زانینا دهمی قیامه تی، وهاتنا بارانی،
وتشتی د مالچویکان دا، وکرنا کاری ل پاشه پوژی، وجهی
مرنا مروقی، وهه ر تشته کی ل هشکاتی وده ریایی هه بت خودی پی
دزانت، وبه لگه ک ژ داره کی ناوهرییت ته گهر ته و پی نه زانت،
فیجا هه ر دندکه کا د عه ردی دا فه شارتی، وهه ر ته پراتی
وهشکاتییه کا هه بت، د کیتابه کا ناشکه را دا کو له وحی پاراستییه، یا
هاتییه بنه جه کرن ﴿[الانعام: ۵۹].

بین پینجن: ژبلی خودی ته وی په رستنا وی بیته کرن ته وی پی پازی
بت، وده لیل گوټنا خودییه: ﴿وَمَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلَهٌ مِّنْ دُونِهِ
فَذَلِكْ نَجْزِيهِ جَهَنَّمَ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ - وهه چی فریشته یی
بیژت ته و خودییه جزایی وی جه هه نه مه، ووه کی فی جزای ته م دده یینه
هه ر زوردار و بوتیه ریسه کی هه بت ﴿[الانبیاء: ۲۹].

وتو بزانه کو مرؤف نابته خودان باوهر ب خودی ئه گهر کوفری ب
طاغوتی نه که ت ، وده لیل ل سهر فی چه ندی گوتنا خودییه : ﴿فَمَنْ
يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنِ بِاللَّهِ فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا
أَنْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ - قیجا هه چییی کافرییی ب وان هه می
تشتان بکه ت یین ژبلی خودی په رستن بو دئیته کرن وباوهریی ب
خودی بینت، ئه و ل سهر پیکا باشر موکم وسهر راست بوو، ووی خو
ب وهریسی نه ئیته برین فه ژ دینی گرت. وخودی گوهر ل گوتنن
به نیین خو هه یه، وئو ب ثنیه ت وکریارین وان یی زانایه، ودی
جزایی وان سهر ده تی ﴿البقرة: ۲۵۶﴾.

سهر راستی : دینی موحه مه دییه ﷺ وسهر داپوون: دینی ئه بوو
جه هلییه ، و وهریسی موکم ونه ئیته برین : شاهده دانا (لا إله إلا
الله) یه ، یا کو هه می په نگین په رستن بو خودی ب تنی بنه جه
دکه ت .